

הבימה
התיאטרון הלאומי

אונקלים

אוכלים

מאת: יעקב שבתאי

משתתפים:

איזבל, אשתו של אחאב	אסנת פישמן
אחאב, מלך ישראל	אודי רוטשילד
אליקים, יועץ משפטי	בן יוסיפוביץ'
שמעי, יועץ המלך	אורי הוכמן
נבות היזרעאלי	מתן שביט
מנגליסט	גבריאל אשרוב
מאבטח	אורי זעירא

בימוי: נתן דטנר
עיצוב תפאורה: לילי בן נחשון
מוסיקה: ליאור רונן
עיצוב תאורה: מתן פרמינגר
עיצוב תלבושות: אביעד אריק הרמן
עיצוב תנועה: קים גורדון
עוזרת במאי: לין וולרוז

ניהול הצגה: לין וולרוז, יעלי פורת
הצגה ראשונה: 12.12.2024, אולם מסקין
משך ההצגה: שעה ו-5 דקות (ללא הפסקה)

עריכת תוכנייה: רמי סמו
צילום סטילס: רדי רובינשטיין
צילום פוסטר: משה נחומביץ'
עיצוב פוסטר ותכניה: דפנה זילברשטיין

המחזה

דמיינו מלך שבטנו מקרקרת. הוא חושק בדבר מה שאינו יכול להשיגו בדרך חוקית. למזלו, אשתו המלכה מזכירה לו שהוא המלך ולכן בכוחו לשנות את חוקי הממלכה על מנת להשיג את מבוקשו. מחזהו האחרון והמופתי של יעקב שבתאי הינו ביטוי אמנותי, אקטואלי מתמיד לסיפור התנכ"י הנודע של כרם נבות. העלילה מתנהלת כולה במהלך סעודת זלילה בלתי פוסקת של אחאב ואיזבל. המלך אחאב חושק בכרמו של שכנו נבות, אך זה מסרב למכור לו אותו. הסירוב מעלה את חמתו של המלך המחליט בעידודה של אשתו, המלכה איזבל, להשיג את האדמה ויהי מה. מחזה מצחיק, יצרי וכואב, על נבכיה האפולויים של הפוליטיקה, תאוות בצע וכוח משחית.

2

1

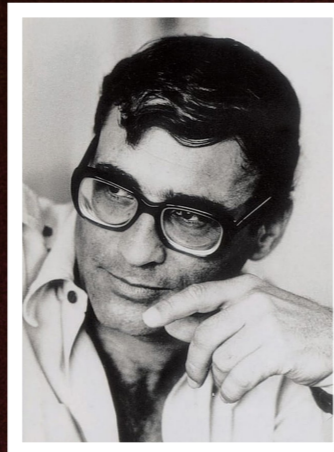
צם והתהלך כאבל במשך כמה זמן...

"להערכה שלילית של אחאב בהיסטוריוגרפיה המקראית גרם מעשה נבות. לפי תורת ישראל אין נחלת-אבות עוברת מרשות לרשות (ויקרא כ"ה, י"ד, י"ז, כ"ה-כ"ח) ועל אחת כמה וכמה שאין היא נפקעת על ידי באי-כוחו של שלטון המלכות. כרם נבות עבר לרשותו של אחאב על ידי הריגת נבות בהשפעת תכניה של איזבל, שהקימה נגדו עדי-שקר. בזה ראה העם לא רק שפיכות דמים נקיים ועבירה על סמכותו של בית-המלכות, אלא אף פגיעה בחוקי היסוד של חלוקת הנחלות בישראל. במלכים א' כ"א מסופר במפורש, שכל עניין העברת הכרם לרשות אחאב נעשה ביוזמתה של איזבל, וייתכן שאחאב עצמו לא ידע כלום על פרטי המעשה, אבל בעיני העם בימי ובניו אחריו נחשב מעשה זה לעוון, שאי אפשר היה לאחאב להיטהר ממנו. על אחאב עצמו נאמר מפורש, שכששמע את תוכחת אליהו על רצח נבות קרע את בגדיו, שם שקמח על בשרו, צם והתהלך כאבל במשך כמה זמן (שם כ"א, כ"ז-כ"ט)."

מתוך הערך "אחאב, בן עמרי", האנציקלופדיה העברית, כרך שני, עמ' 397. הערך נכתב על ידי יהושע גוטמן

יעקב שבתאי

נולד בתל אביב בשנת 1934. לאחר שירותו הצבאי היה עשר שנים חבר קיבוץ מרחביה וב-1966 חזר להתגורר בתל אביב, עירו האהובה. שבתאי היה אחד היוצרים הבולטים הן בסיפורת והן בדרמה. בכתיבת מחזות עסק מתחילת שנות השישים ועד סמוך למותו. בדומה לנסיים אלוני ולחנוך ליון, קיים שבתאי קשר פעיל עם התיאטרון: מחזותיו הוצגו בתיאטרונים בארץ והוא אף תרגם ועיבד מחזות רבים להצגה. במקביל לכתיבה, עיבוד ותרגום לתיאטרון כתב שבתאי סיפורת. תחילה סיפורים קצרים, שנכללו בקובץ "הדוד פרץ ממריא" ב-1972, ואחר כך את שני הרומאנים שלו - "זיכרון דברים" ב-1977 ו"סוף דבר" שיצא לאור ב-1984, שלוש שנים לאחר מותו. שבתאי ראה בכתיבת הסיפורת את התכלית העליונה של חייו ולה העניק בעשר שנות חייו האחרונות את עיקר כוחו. יעקב שבתאי חי חיים צנועים עם משפחתו בדירה קטנה בתל אביב. "צנוע, מיעט בהופעות פומביות, לא חיזר על פתחי עורכים, אחוז מבוכה כשהיה צריך לעמוד במרכזו של טקס חלוקת פרס", כך תיאר אותו מבקר הספרות אלכס זהבי לאחר מותו החטוף בשנת 1981 והוא בן 47. בין מחזותיו: "כתר בראש" (1969), "נמר חברבורות" (1974), "חיי קליגולה" (1975), "הנבחרים" (1976), "קומדיה וולגרית על דון ז'ואן ושיפל חברו" (1977). בין תרגומיו: "מנדרגולה" מאת מאקיאולי, "החמורים" מאת פלאוטוס. זכה בפרס היצירה ובפרס עגנון.

אילוס: יעקב שבתאי

על המחזה "אוכלים" ואיך ולמה כתב אותו יעקב שבתאי

עשרים שנה אחרי שזכינו לראות על במת "הבימה" את מלך הבמות בישראל - יוסי בנאי, בתפקידו הגדול האחרון כדוד המלך ב"כתר בראש" - מחזהו הראשון של יעקב שבתאי - מעלה תיאטרון "הבימה" את "אוכלים", המחזה האחרון שהספיק לכתוב שבתאי - טרם שחטף אותו המוות בקיץ של 1981 והוא בן 47. שני המחזות הללו "כתר בראש" ו"אוכלים", ששבו והועלו על הבימות של התיאטרונים הגדולים בישראל מאז שוב ושוב - נכתבו במרחק של עשר שנים זה מזה.*

בכל אחד משניהם העמיד יעקב שבתאי במרכז נושא רב חשיבות במיתוס ובהיסטוריה של עם ישראל בתקופת היותו עצמאי בארצו, נושא, שאותו ואת הדמויות הפועלות בו שאב מן התנ"ך, ושני הנושאים הללו נוגעים ישירות בממלכה ובחוקים הנהוגים בה, לא פחות מהצגת הדמות של השולט בממלכה, התייחסותו אל החוקים הללו ודבקותו בשלטון.

אך למרות הדמיון לכאורה - הנושא בכל אחד משני המחזות שונה לחלוטין!

ב"כתר בראש", שהוצג לראשונה בתיאטרון "הקאמרי" בשנת 1969 - הנושא הוא נושא אישי: ההתמודדות האישית של השליט מול הצורך להרפות מן השלטון. לאורך כל המחזה אנחנו רואים כיצד המלך דוד - הגדול מכולם - מתקשה להיפרד רגשית מן השלטון לעת זקנתו. לעומת זאת, במחזה "אוכלים", שהועלה לראשונה על במת תיאטרון "החאן" בשנת 1979 הזוג המלכותי - אחאב ואיזבל בממלכת ישראל בארמון שבעמק יזרעאל, עסוק בשני עניינים בעת ובעונה אחת - בדריסת כל מה וכל מי שמפריע לשלטונם המוחלט בממלכה, ובזליחה! ב"כתר בראש" - שבו העלילה נסבה סביב בחירת הירושלם למלך דוד בערב ימיו - מתחוללת כל הזמן תנועה דינמית על הבמה. דמויות נכנסות ויוצאות, מעבירים את מיטת המלך לאולם הכתר, מנסרים את רגלי כס-המלכות, מתנצחים ביריבויות ובבריתות ישנות וחדשות, ומתעסקים בדילמה - מי יהיה הירושלם.

המחזה כתוב בשנינות, בהומור ובאירוניה,

כשרק פה ושם נשלח כחץ משפט סרקאסטי. כמו התגובה של דוד לאמירה ש"איש לא מתכוון להדיח אותי", כשהוא חוטף את הכתר שרק רגע קודם הניח אותו על השולחן, ובתנועה בהולה שם אותו על ראשו וצועק:

"רק לפחלץ אותי! לתלות אותי על המשקוף כמו מזוזה..." תיכף אחרי זה יצהיר: **"הממלכה זה אני! אני! ואני עוד חי, זקן, טחורים - אבל עוד חי..."**

השנה שבה נכתב המחזה הזה היתה 1968. שנה קודם, בסוף אוגוסט 67, מיד אחרי הניצחון הגדול במלחמת ששת הימים, באנו מקיבוץ מרחביה שבעמק יזרעאל, יעקב שבתאי ואני, עם שתי הבנות שלנו לחיות בתל-אביב. כמעט מיד היו לנו חברים וקשרים בעולם הבמה התל-אביבי, רובם יוצאי תנועות הנוער של ארץ-ישראל העובדת, והייתה תחושה שהחיים פתוחים ובטוחים. אבל בעשר השנים שעברו משנת 1968 לשנת 1978, שבה התחילה כתיבתו של "אוכלים", התחוללו במדינה תהליכים של התפוררות ושינויים עמוקים, ומה שהאיץ אותם היתה מלחמת יום הכיפורים ועימה האכזבה מן ההנהגה של המדינה והאבל על הדור שבניו נפלו בה.

הרומו "זכרון דברים" - הזורם בין דמויות וזמנים ואירועים ללא הפסקה, שכתב יעקב שבתאי במהלך השנים הללו (1972-1977) - משקף את התהליכים האלה ואת ההשלכות אשר נבעו מהם, שבעקבותיהם שינתה המדינה את מהותה ואת פניה. ופה ושם משתקף גם האופן שבו התייחס הוא אליהם. כמו, לדוגמא, בציטוט הבא מפיו של מי שמוגדר כ"איש המרכז" שטען "שהממשלה מאפשרת התעשרות קלה של כל מיני טפילים וגניבת רכוש הציבור...וכן טען שהמדיניות שהיא מנהלת, מתנהלת מתוך יהירות ומתוך עיוורון גמור שיובילו אותנו לשואה..."

("זכרון דברים" עמ' 103).

וכך, המחזה המקראי שנכתב אחרי עשר שנים היה שונה מן הראשון כמעט מן הקצה אל הקצה. העלילה הדרמטית שבסיפור המקראי מתרחשת סביב גזלת הכרם של נבות, שזכורה לנו באמירתו של אליהו הנביא למלך אחאב "הרצחת? - גם

ולאלימות, לנחרצות ולחוסר-הפקפוק - יש כוח שכנוע עצום. כוח להביא בני אדם לזנוח את השקפותיהם והגיונם ולהאמין בדברים חסרי שחר, מוטעים, שקריים, זרים להם ובלתי-הגיוניים לחלוטין."

כן, הדברים הקצרים האלה נמצאים בליבתו של "אוכלים". והרגעים הקומיים שמעוררים בנו צחוק או גיחוך מול ההיפוך המוחלט כשהוא מתרחש על הבמה - רק מחזקים את ההבחנה שלנו בהיפוך הזה.

כי זו הייתה כוונתו של יעקב שבתאי בכתיבת המחזה הזה - להאיר באור אזהרה של זרקור את פניה של המציאות ההולכים ומשתנים מול עינינו.

עדנה שבתאי. 12.11.24

*} ושניהם זכו לתואר "מחזות מקראיים מצליחים", ולתיאור וניתוח רחב בספרו של רועי הורביץ "עולם ללא אשמים" שיצא לאור בהוצאת "כרמל" 2021.

הנימוקים לדחיית רצונו של נבות לתת את הכרם

במהלך עבודת המחקר שערך פרופ' רועי הורוביץ, לצורך קבלת תואר דוקטור מהמחלקה לספרות משווה באוניברסיטת בר-אילן (שלימים פורסמה כספר: "עולם ללא אשמים" - יעקב שבתאי בעקבות "ספר הספרים"), איתר הורוביץ בארכיונו של שבתאי רשימה שכותרתה "הנימוקים לדחיית רצונו של נבות לתת את הכרם", בה פירט המחזאי את "טיעוני הקטגוריה":

1. הממלכה יכולה לקחת אותו רק לפי החוק.
2. הוא לא יכול לא לרצות, ואחר כן לרצות. אדם חייב לשאת בתוצאות מעשיו ורצונותיו. נוסף לכך, בנסיבות שנוצרו, נראה כאילו שינוי רצונו הוא פרי של לחץ, ויש בזה טעם של סחיטה. ואפילו אם אין זה נכון - יש כאן רבב על הממלכה.
3. הממלכה לא יכולה להתנהל לפי קפריזות ושגיבויות ומצבי רוח של כל אחד. קודם צריך להשלים את הברור של פרשת הקללה, אחר כך אפשר יהיה לגשת לעניין הכרם. הממלכה לא יכולה להיכנע לקפריזות. זה יתקבל כפרוטקציה ועיוות הדין.
4. הוא איחר ברצונו לתת את הכרם. אילו זה נעשה קודם, זה היה דבר אחר. עכשיו יעלה (עולה) מזה ריח של גזל וסחיטה באמצעות הפחדה. ואפילו אם אין זה נכון - הממלכה חייבת להיזהר שבעתים, אפילו ממה שנדמה כעבירה. כי היא הדוגמה לכולם.
5. מאוחר מדי. הוא היה צריך לתת את הכרם קודם, לפני שהתברר שהוא קילל את אלוהים. שכן, עכשיו הוא בבחינת אשם, ושוב אין לסגת ולבטל אשמה שכבר הוכחה. אשם זה אשם. נסיגה מהאשמה (שכבר הוכחה בידי עדים כדת וכדין) היא בלתי אפשרית!!! זה יהיה כתם חמור על המדינה. כאילו המדינה לוקחת שוחד (הכרם) ובגלל השוחד היא הופכת אשם לזכאי!

רועי הורוביץ

"עולם ללא אשמים" - יעקב שבתאי בעקבות "ספר הספרים", הוצאת "כרמל", ירושלים, 2021, עמ' 140

אוכלים בפעם הראשונה

הבמאי אילן רונן על ההפקה הבימתית הראשונה למחזה, בתיאטרון "החאן"

אך לצערי יענקל'ה לא התרצה ולמחרת קבלנו ממנו מכתב בו ביקש ששמו יוסר מרשימת היוצרים. להפתעתי, לאחר שסירבנו לבקשתו, התקשר אליי חנוך לוי שסיפר לי שיעקב שבתאי פנה אליו בבקשה לתווך בינינו, ושאל האם אסכים לבוא מירושלים לתל אביב, ביום שישי בערב, לפגישה משותפת בדירתו.

ביום המיועד התייצבתי בדירה של חנוך והוא שבדרך כלל לא מרבה לדבר, פצח במונולוג של כעשרים דקות על המתח הקיים בין הבמאי למחזאי. חנוך ציין את הקשיים שלו כמחזאי כאשר בימאים אחרים ביימו את מחזותיו הראשונים, עד שהחליט לביים אותם בעצמו. הוא הפציר בי לגלות הבנה לתחושות של שבתאי ביחס למחזה בגרסתו הנוכחית, ולפחות לנסות ולקבל חלק מטענותיו.

לזכותו של חנוך יאמר שהוא הצליח, בסופו של דבר, באותו מפגש להביא אותנו לידי כך שנצליח שוב לקיים שיחה עניינית שתאפשר לתקן את מה שניתן לתקן. כל זאת, מבלי לערער את היסודות שהביאו להצלחה של ההצגה שרצה הן ב"חאן" בירושלים והן ב"צוותא" בתל אביב.

היו אלה ימים אחרים - ימים של תקווה גדולה לשינוי עקב החתימה על הסכם השלום עם מצרים. רחובות שלמים נסגרו בדרך למלון "המלך דוד" בירושלים שבו שהו פמליית הנשיא סאדאת ופמליית הנשיא קרט, אותן אירחו ראש הממשלה, מנחם בגין, ויתר השרים. יחדיו הם חגגו את האופוריה של חתימת ההסכם בארוחות חגיגות שהיוו השראה לסעודה הדשנה שעורכים אחאב ואיזבל בהצגה שלנו.

באוגוסט 1981, שנתיים לאחר צאת ההצגה, בשעה שהייתי בהשתלמות בלונדון, נודע לי על מותו של יעקב שבתאי כשהוא בן 47 בלבד. באוקטובר אותה שנה, התבררנו על ההתנקשות בנשיא סאדאת. החגיגות הגדולות פסקו, השלום החמים הפך קריר, אך לפחות שרד עד היום. בפגישה שהייתה לי עם חנוך לוי באותה תקופה, הוא סיפר לי שצפה ב"אוכלים" בתיאטרון "צוותא", תל אביב ובאשר לוויכוח ביני ובין יענקל'ה על ההצגה, הוא צחק ואמר רק מילה אחת: "צדקת!"

אילן רונן

בשנת 1979, עת ניהלתי את תיאטרון "החאן", פנה אלי המחזאי יעקב שבתאי, אותו הכרתי בעקבות עבודה משותפת שלנו בעבר בתיאטרון חיפה על מחזה של גולדוני, וסיפר לי שהוא עומד לסיים מחזה חדש בשם "אוכלים".

המחזה העוסק בסיפור המקראי, המופיע בספר מלאכים א' פרק כ"א שבו אחאב מלך ישראל חשק בכרמו של נבות היזרעאלי אשר שכן בסמוך לארמונו, מצא חן בעיני. בנוסף, הוא השתלב יפה ברפרטואר שעיצבתי לתיאטרון "החאן" באותן שנים - מחזאות ישראלית חדשה הקשורה בהיסטוריה מימי בית ראשון ושני שהתכתבה עם המציאות הנוכחית דאז, אשר כללה בין היתר את מחזהו של יהושע סובול "מלחמות היהודים", עפ"י יוסף בן מתתיהו.

לתפקידים המרכזיים של אחאב ואיזבל נבחרו השחקנים ששון גבאי ועליזה רוזן, כשלצידם אהרון אלמוג, אבינועם מור חיים ואבי פניני שגילמו את היועצים והשרים. לצערנו, מיד עם תחילת החזרות, הובהל יעקב שבתאי לבית החולים בשל מחלת הלב שלקה בה והוא נעדר מרוב החזרות עד יומיים לפני צאת ההצגה. זכור לי שבאתי לבקר אותו בבית החולים "איכילוב" וספרתי לו על החזרות. יענקל'ה התלהב לשמוע עד שבתו הפסיקה את הביקור, מחשש לבריאותו, כשהתרגש יתר על המידה.

כאשר החלים סוף, סוף והגיע לחזרות, הוא חלק עלי ועל השחקנים על סגנון המשחק שבחרנו להצגה שלא עלה בקנה אחד עם הכוונות שלו. הוא חשב שהסגנון צריך להיות "דירנמאטי" (המחזאי של "ביקור הגברת הזקנה") או "צ'קוב", בשעה שאנחנו, לטענתנו, יצרנו הצגה גרוטסקית. למחרת, יום לפני יציאת ההצגה, בקשתי מהשחקנים, למורת רוחם, למלא את רצונו של שבתאי כדי לבחון את טענתו. בתום החזרה "הדירנמאטית", כפי שיענקל'ה קרא לזה, היחיד שיצא מרוצה היה המחזאי בשעה שהשחקנים היו מאוד מצוברים וממורמרים. בהצגה הראשונה שבנו להציג בסגנון שאני והשחקנים העדפנו, סגנון הפארסה עליו עבדנו חודשיים, למורת רוחו של שבתאי. הקהל קיבל את ההצגה בהתלהבות,

והד לי ענה מהרי הבשן...

בהפקה הבימתית הנוכחית שזורים שלושה שירים מתוך הכתיבה הפזמונאית של יעקב שבתאי.

"שיר ההד" - אריק לביא (1957) בחיפושיו אחר חומרים כזמר סולן, פנה אריק לביא ליעקב שבתאי בעצתם של צמד "הדודאים" (ישראל גוריון ובני אמדורסקי) וביקש ממנו שיר על איש "שמטייל בנופים של הארץ, ומכל מקום עונה לו הד". לאחר ששבתאי נעתר לבקשתו של לביא וכתב את "שיר ההד", חברה לו מנגינה שהלחין יוחנן זראי. השיר שהפך לאחד מלהיטיו הגדולים של אריק לביא מהרפרטואר המוקדם שלו, לצד "הסלע האדום" ו"שיר הקטר", הוקלט לתקליטו הראשון "אריה לביא שר". במסגרת ההצגה מושמע ביצוע מאוחר לשיר בעיבודו והפקתו של קובי אושרת, מתוך התקליט "דיוקן" (1975) בו חידש אריק לביא כמה מלהיטיו מראשית דרכו.

"אור נם" - "הדודאים" (1967) בוצע במקור כנעימת הסרט "האם תל אביב בוערת?" (ובשמו השני "60 שעות לסואץ"), ללא מילים בלחנו של יוחנן זראי. "האם תל אביב בוערת" שהיה לסרט העלילתי הראשון שעסק במלחמת ששת הימים, יצא לאקרנים זמן קצר לאחר סיומה. בין משתתפיו, מישא אשרוב, אלכס פלג (שחקני "הבימה"), גאולה נוני, אביבה מרקס, עודד תאומי ומוטי ברכאן. לצד יציאת פסקול הסרט ע"ג תקליט אריך נגן, הופק גם תקליטון שכלל את "אור נם" במילותיו של שבתאי ובביצועם של צמד "הדודאים".

"קנקן תירוש" - "הדודאים" (1971) תרגום של יעקב שבתאי לשיר שתייה אירי מסורתי "A Jug Of Punch" שהגיע למזרח אנגליה, כנראה על ידי אוספי תפוחי אדמה. התפרסם בביצועם של The Clancy Brothers. התרגום העברי הוקלט במקור לתוכנית רדיו משירי עמים, בביצוע "הדודאים". מאוחר יותר צורף לתקליטם שלימים נשא את השם "העולם בשחור לבן", פרוייקט ההפקה המוזיקלי הראשון של מתי כספי.

"אוכלים"

הפקות קודמות בתיאטרון הישראלי

1979

תיאטרון "החאן"

בימוי: אילן רונן
איזבל - עליזה רוזן
אחאב - ששון גבאי
אליקים - אבינועם מור-חיים
שמעי - אבי פניני
נבות - שלום קינן

1999

תיאטרון "גשר"

בימוי: יבגני אריה
איזבל - יבגניה דודינה
אחאב - אמנון וולף
אליקים - לאוניד קנייבסקי
שמעי - ולדימיר חלמסקי
נבות - יבגני גמבורג

2011

תיאטרון "החאן"

בימוי: מיקי גורביץ'
איזבל - נילי רוגל
אחאב - יהויכין פרידלנדר
אליקים - אריה צ'רנר
שמעי - לירון ברנס
נבות - יוסי עיני

1979. שער התכנייה. באדיבות: תיאטרון "החאן"

1979. ששון גבאי ועליזה רוזן. צילום יעקב אגור. באדיבות: תיאטרון "החאן"

מלכים א' כ"א

(א) ויהי אחר הדברים האלה כרם היה לנבות היזרעאלי אשר ביזרעאל אצל היכל אחאב מלך שמרון: (ב) וידבר אחאב אל-נבות לאמר תנה-לי את-פרמך ויהי-לי לגן-ירק כי הוא קרוב אצל ביתי ואתנה לך תחתיו כרם טוב ממנו אם טוב בעיניך אתנה-לך כסף מחיר זה (ג) ויאמר נבות אל-אחאב חלילה לי מיהנה מתתי את-נחלת אבתי לה: (ד) ויבא אחאב אל-ביתו סר וזעף על-הדבר אשר-דבר אליו נבות היזרעאלי ויאמר לא-אתן לך את-נחלת אבותי וישכב על-מטתו ויסב את-פניו ולא-אכל לחם: (ה) ותבא אליו איזבל אשתו ותדבר אליו מה-זה רוחך סרה ואיך אכל לחם: (ו) וידבר אליה כן-אדבר אל-נבות היזרעאלי ואמר לו תנה-לי את-פרמך בכסף או אם-תפץ אתה אתנה-לך כרם תחתיו ויאמר לא-אתן לך את-פרמתי: (ז) ותאמר אליו איזבל אשתו אתה עתה תעשה מלוכה על-ישראל קום אכל-לחם ויטב לך אני אתן לך את-כרם נבות היזרעאלי: (ח) ותכתב ספרים בשם אחאב ותחתם בחתמו ותשלח הספרים [ספרים] אל-הזקנים ואל-החרים אשר בעירו הישבים את-נבות: (ט) ותכתב בספרים לאמר קראו-צום והושיבו את-נבות בראש העם: (י) והושיבו שנים אנשים בני-בליעל נגדו ויעדהו לאמר ברכת אלהים ומלך והוציאהו וסקלהו וימת: (יא) ויעשו אנשי עירו הזקנים והחרים אשר הישבים בעירו כאשר שלחה אליהם איזבל כפאשר שלחה אליהם אשר הזקנים והחרים אשר הישבים את-נבות בראש העם: (יב) ויבאו שני האנשים בני-בליעל וישבו נגדו ויעדהו אנשי הבליעל את-נבות נגד העם לאמר ברוך נבות אלהים ומלך ויצאהו מחוץ לעיר ויסקלהו באבנים וימת: (יג) וישלחו אל-איזבל לאמר סקל נבות וימת: (יד) ויהי כשמע איזבל כי-סקל נבות וימת ותאמר איזבל אל-אחאב קום רש את-כרם נבות היזרעאלי אשר מאן לתת-לך בכסף כי אין נבות חי כי-ימת: (טז) ויהי כשמע אחאב כי מת נבות ויקם אחאב לרדת אל-כרם נבות היזרעאלי לרשתו: (יז) ויהי דבר-יהוה אל-אליהו התשבי לאמר: (יח) קום רד לקראת אחאב מלך-ישראל אשר בשמרון הנה בכרם נבות אשר-ירד שם לרשתו: (יט) ודברת אליו לאמר כה אמר יהוה הרצחת וגם-ירשת ודברת אליו לאמר כה אמר יהוה במקום אשר לקקו הפלבים את-דם נבות ילקו הפלבים את-דמה גם-אתה: (כ) ויאמר אחאב אל-אליהו המצאתני איבי ויאמר מצאתי יען התמכרה לעשות הרע בעיני יהוה: (כא) הנני מבי [מביא] אליך רעה ובערתי אחריה והכרתי לאחאב משתין בקיר ועצור ועזוב בישראל: (כב) ונתתי את-ביתך כבית ירבעם בן-נבט וכבית בעשא בן-אתיה אל-הפעס אשר הכעסת ותחטא את-ישראל: (כג) וגם-לאיזבל דבר יהוה לאמר הפלבים יאכלו את-איזבל בחל יזרעאל: (כד) המת לאחאב בעיר יאכלו הפלבים והמת בשדה יאכלו עוף השמים: (כה) רק לא-היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני יהוה אשר-הסתה אתו איזבל אשתו: (כו) ויתעב מאד ללכת אחרי הגללים ככל אשר עשו האמרי אשר הוריש יהוה מפני בני ישראל: (כז) ויהי כשמע אחאב את-הדברים האלה ויקרע בגדיו וישם-שק על-בשרו ויצום וישכב בשק ויהלך אט (כח) ויהי דבר-יהוה אל-אליהו התשבי לאמר: (כט) הראית כי-נכנע אחאב מלפני יען כי-נכנע מפני לא-אבי [אביא] הרעה בימי בנו אביא הרעה על-ביתו: